

Tilskuddsordningen for friskoler

Kristne Friskolars Forbund
Skolelederkonferansen 2020

Jan Erik Sundby

Tilskuddsordning for friskoler

Hva som skjer med tildeling til kommunene:

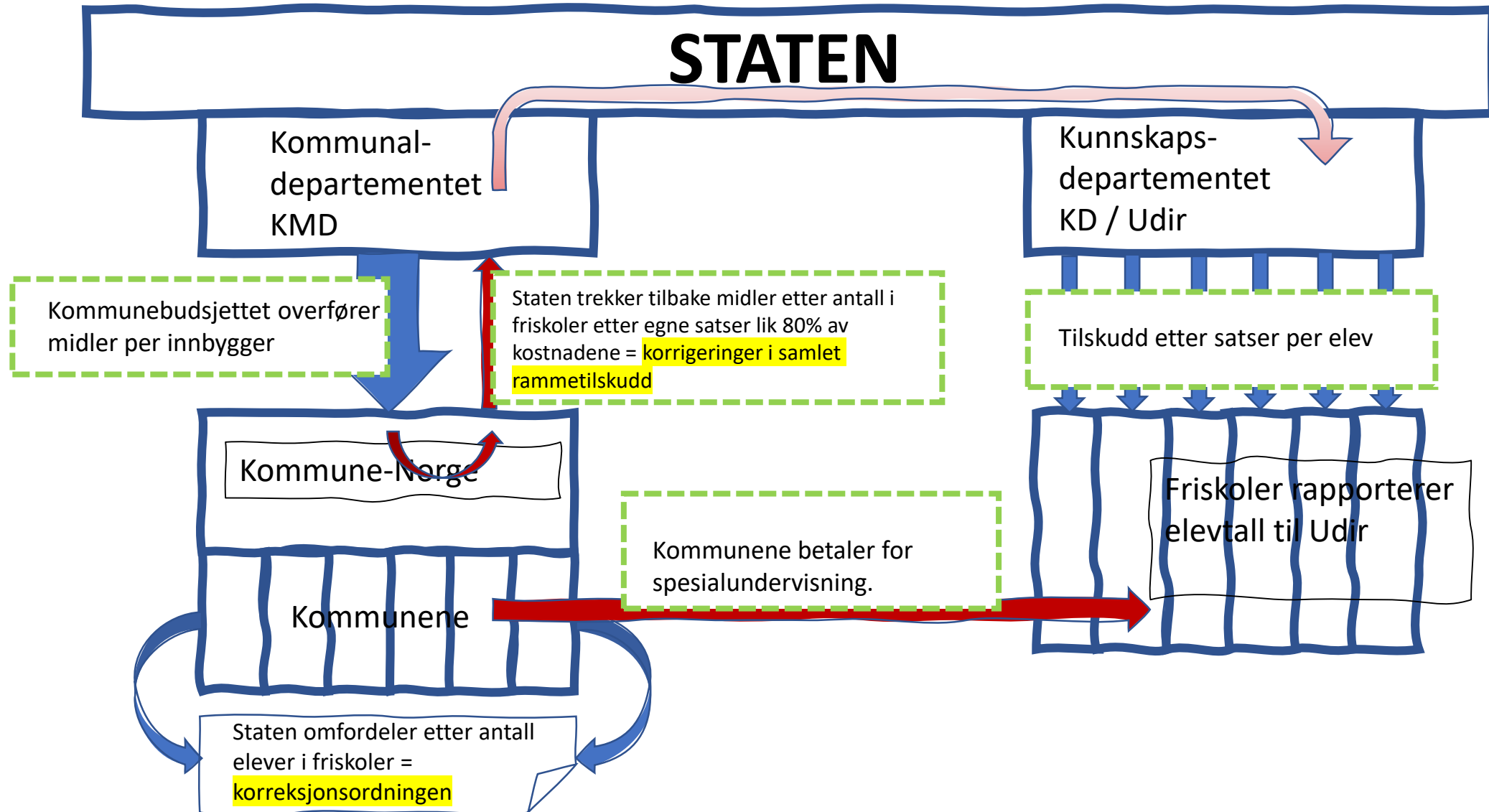
- Inntektssystemet for kommuner og fylkeskom. - «Grønt Hefte»
- Korreksjoner i rammetilskuddet til kommunesektoren
- Korreksjonsordningen

Hvordan beregnes tilskudd til friskoler:

- Om KOSTRA og kommunal rapportering
- Beregning av tilskuddsgrunnlag
- Hva har vi i vente

Hovedmodell for pengestrøm til skoler

Kommunenes inntekter

- Frie inntekter =
 - skatteinntekter +
 - Rammetilskudd fra staten
- Frie inntekter utgjør ca 75% av samlede inntekter
- Frie inntekter kan brukes fritt uten andre føringer enn gjeldende lover og regler.
- Inntektssystemet skal sørge for mest mulig likt tjenestetilbud for innbyggerne.
- Øvrige inntekter er øremerkede tilskudd, gebyrer og mva-kompensasjon.

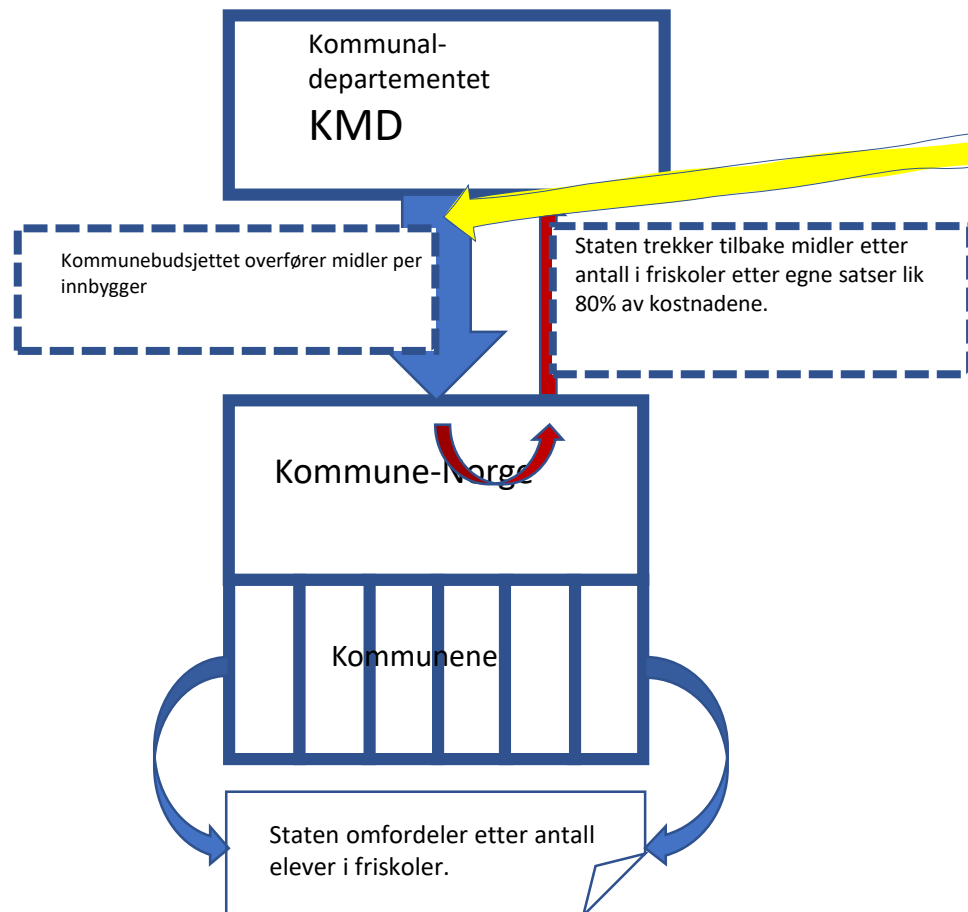
Fylkeskommunene

Sektor	Sektordel (%)
Vidaregåande opplæring	54,19 %
Fylkesveg	18,01 %
Buss og bane	16,83 %
Båt og ferje	6,66 %
Tannhelse	4,31 %
Sum	100,00 %

Kriterium	Kriterievekter
Innbyggjarar 1–18 år	0,0331
Innbyggjarar 16–18 år	0,4123
Innbyggjarar 19–20 år	0,0037
Innbyggjarar 67 år og over	0,0052
Innbyggjarar i alt	0,0234
Personar med psykisk utviklingshemming 18 år og over	0,0011
Søkjarar til utdanningsprogram med høg kostnad	0,0959
Søkjarar til læreplass	0,0158

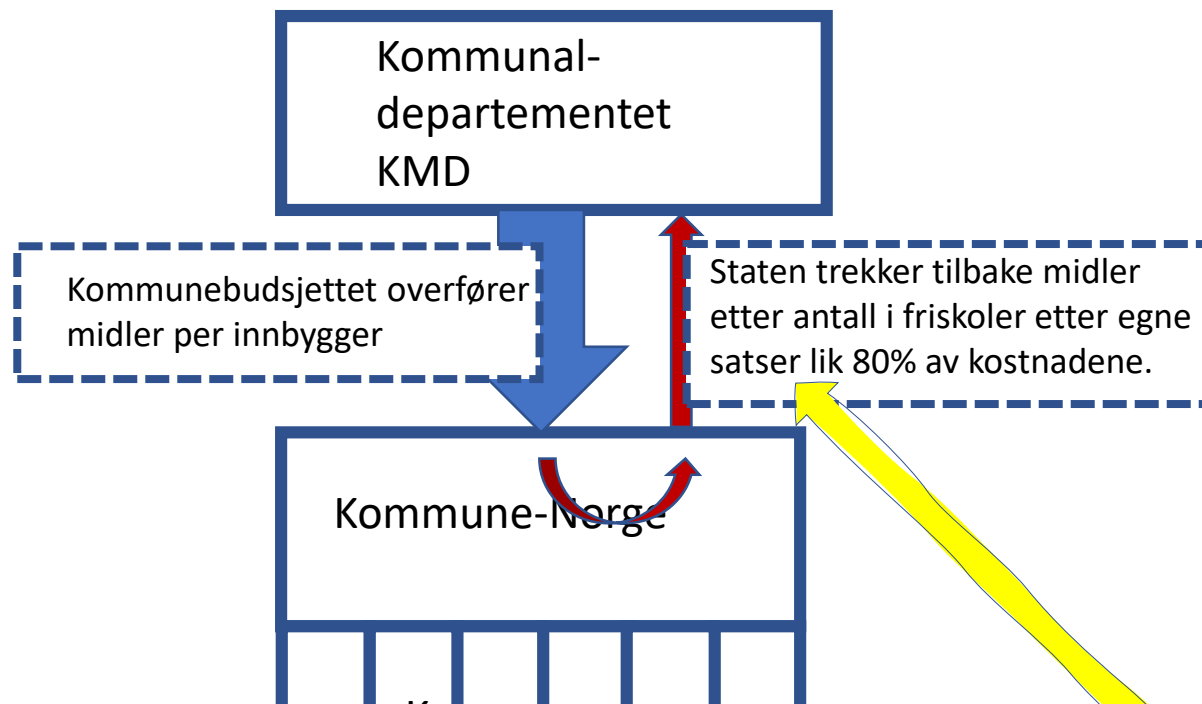
Elever i vgs-alder veier langt tyngre enn andre.

Regulering av kommunenes rammer

Kostnadsnøkkel for kommunane 2021:

Kriterium	Kriterievekter
Innbyggjarar 0–1 år	0,0055
Innbyggjarar 2–5 år	0,1363
Innbyggjarar 6–15 år	0,2628
Innbyggjarar 16–22 år	0,0231
Innbyggjarar 23–66 år	0,1054
Innbyggjarar 67–79 år	0,0572
Innbyggjarar 80–89 år	0,0781
Innbyggjarar 90 år og over	0,0393
Gradert basiskriterium	0,0160
Reiseavstand innan sone	0,0100
Reiseavstand til nabokrets	0,0100
Landbrukskriterium	0,0021
Innvandrarar 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0070
Personar med psykisk utviklingshemming 16 år og over	0,0497
Ikkje-gifte 67 år og over	0,0464
Dødelegheitskriterium	0,0464
Uføre 18-49 år	0,0063

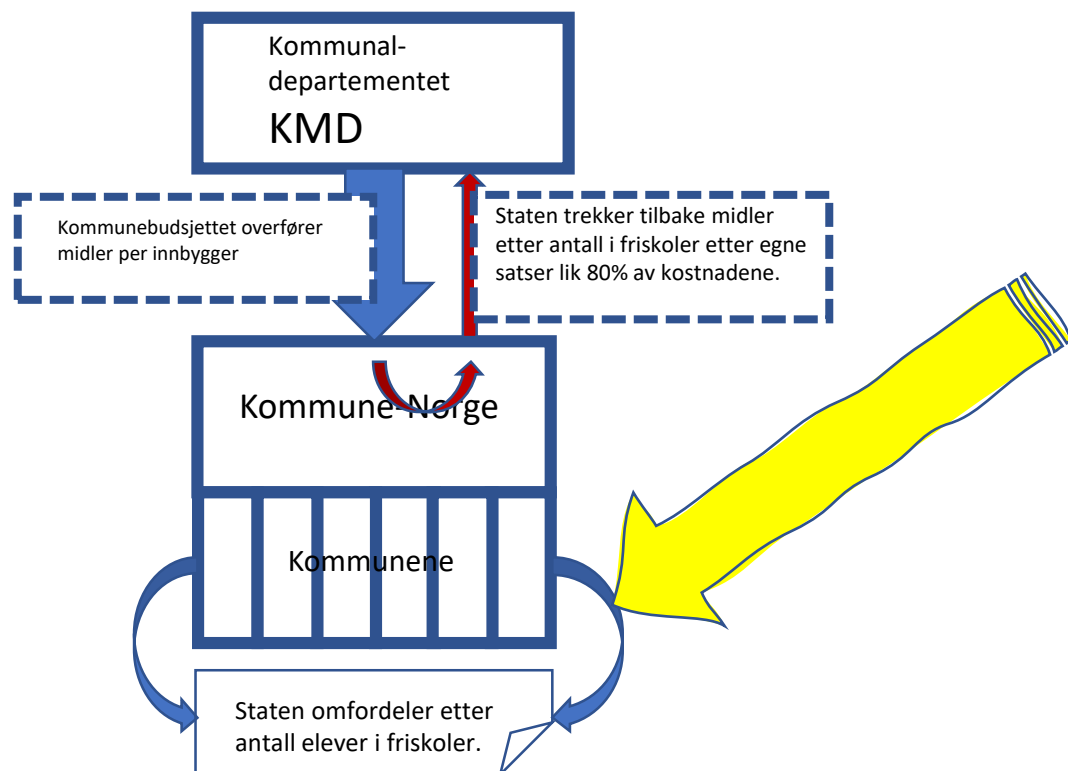

«Grønt Hefte» som er vedlegg i budjett-prop'en viser her for 2021 en reduksjon i rammen til kommunene på grunn av vekst i friskolene på grunnskolenivå. På vgs-nivå økte rammen i 2020. Nå trekkes det litt.

Innlemmingar, oppgåveoverføringar og korreksjonar i rammetilskotet i 2021 (i 1 000 2021-kr):

<i>Innlemmingar, oppgåveoverføringar og korreksjonar i 2021</i>	<i>Kommunar</i>	<i>Fylkes-kommunar</i>
Korrigeringar for ekstraordinære løyvingar i samband med virusutbrotet	-5 922 298	-5 217 160
Statlege og private skular, endring i talet på elevar	-189 859	-4 272
Ny gjennomføringsløyssning for prøvar og eksamenar	-7 394	-822
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.–2. trinn – heilårseffekt av endring i 2020	83 700	
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.–4. trinn	25 000	
Gratis SFO for elevar med særskilde behov på 5.–7. trinn – heilårseffekt av endring i 2020	30 194	

Korreksjonsordningen = nullsumspill

Treksatsar for elevar i statlege og private skular 2021:

Kategori	Kroner per elev
Vanleg undervising	105 600
Spesialskular	321 100
Opphald/innlosjering ved skulen	339 200

Kommune	Trekk statl./priv. skular (1 000 kr)	Tilbakeføring samla trekk (1 000 kr)	Nto. verknad statl./priv. skular (1 000 kr)	Sum utg.utjamning m.m. (1 000 kr)
	6	7	8	9
4205 Lindesnes	-13 622	12 409	-1 213	67 679
4206 Farsund	-211	5 133	4 922	25 602
4207 Flekkefjord	-106	5 013	4 907	47 958
4211 Gjerstad	-106	1 429	1 324	21 383
4212 Vegårshei	0	1 245	1 245	18 983

Tilskudd til friskoler (*grunnskole*) fram til 2020

Tilskuddet er basert på rapporterte kostander (KOSTRA-tall), elevtall og årstimer (GSI)

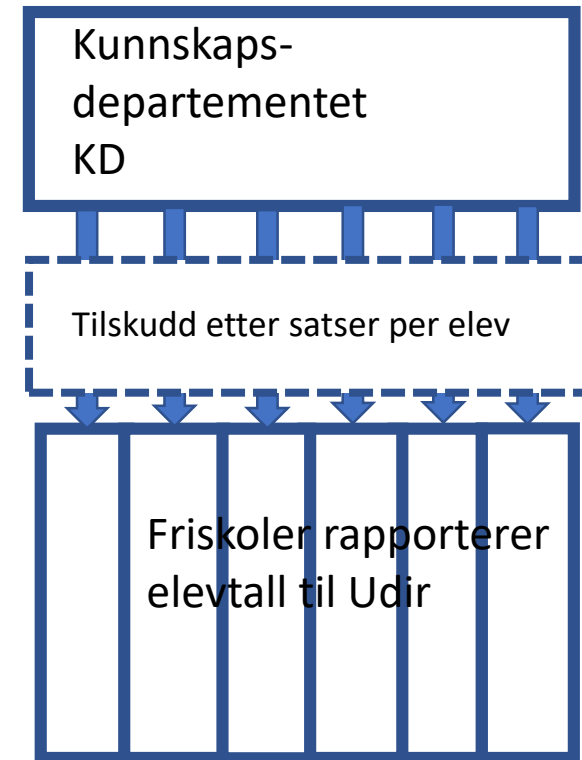
Funksjon 202 - skoledrift og 222 – skolebygg

Det gjøres fradrag i 202 for prosentandelen timer til spesialundervisning og i 222 for avskrivninger.

Det beregnes kostander per gjennomsnittsskole for hver kommune.

Det beregnes en regresjon mellom kostnader og skolestørrelse (elevtall) som to rette linjer. Stigningsforholdet er tilskuddsgrunnlaget ukorrigert.

Korrigerings for pensjonskostnader og prisstigning.

SÅ KOM DENNE SJOKKMELDINGEN

*Til grunn for
tilskotsgrunnlaget ligg
gjennomsnittlege
driftsutgifter per elev i
den offentlege skolen*

Prop 1 S

Det følger av friskulelova at statstilskotet til frittstående grunnskular skal ta omsyn til storleiken til skulane. Satsane i tilskotsmodellen blir berekna basert på gjennomsnittleg elevtal og gjennomsnittleg skulekostnad per kommune. Det blir stadig færre kommunar med lågt gjennomsnittleg elevtal. Berekningsmodellen gir derfor ikkje lenger eit eintydig svar på kva satsane bør vere, eller kva som bør reknast som ein stor og ein liten skule. Departementet vil starte eit arbeid med å greie ut ein ny tilskotsmodell. I statsbudsjettet for 2021 er det lagt til grunn dei same satsane som i 2020, prisjustert til 2021-prisar.

Vi har blant annet sagt dette:

- Vi mener KD bryter med friskuleloven § 6-1 når tilskuddsberegningen legges bort fordi det angivelig ikke er mulig å beregne et knekkpunkt. Vi er enige i at endringer i skolestruktur kan utfordre modellen, men grunnlagstallene gir fortsatt fullt ut relevante data fra alle kommunene i landet som kan danne grunnlag for etterlevelse av friskuleloven § 6-1.
- Knekkpunktet, kan videreføres fra 2020 slik KD foreslår.

Hvor mange lærertimer gis til undervisning ved skolen inneværende skoleår av ...			1.-4. årstrinn	5.-7. årstrinn	Sum 1.-7. årstrinn	8.-10. årstrinn	Sum 1.-10. årstrinn
1	undervisningspersonale som oppfyller kompetansekravene for tilsetting, jf. opplæringsloven § 10-1 og friskoleloven § 4-2	GK	13 864 890	10 916 532	24 781 422	10 794 410	35 575 832
2	undervisningspersonale som ikke oppfyller kompetansekravene for tilsetting, jf. opplæringsloven § 10-1 og friskoleloven § 4-2	GK	671 998	462 812	1 134 810	314 287	1 449 097
3	Sum lærertimer som gis til undervisning ved skolen inneværende skoleår	GK	14 536 888	11 379 344	25 916 232	11 108 697	37 024 929
Hvor mange av årstimene som er oppgitt ovenfor går til ...							
4	spesialundervisning etter enkeltvedtak, jf. opplæringsloven § 5-1 og friskoleloven § 3-6	GK	1 859 962	2 219 602	4 079 564	2 239 349	6 318 913
5	særskilt norskopplæring etter enkeltvedtak, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5	GK	537 075	397 837	934 912	332 831	1 267 743
6	morsmålsopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5	GK	74 108	7 182	81 290	3 001	84 291
7	tospråklig fagopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5	GK	124 630	120 336	244 966	82 946	327 912
8	tilrettelagt opplæring når kommunen ikke kan tilby morsmålsundervisning eller tospråklig fagopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5	GK	20 146	16 051	36 197	16 079	52 276
9	elever med rett til opplæring i samisk språk der dette fører til ekstra ressurser til undervisning, jf. opplæringsloven § 6-2	GK	20 266	13 698	33 964	9 164	43 128
10	elever med rett til opplæring på samisk der dette fører til ekstra ressurser til undervisning for en elev/elevgruppe, jf. opplæringsloven § 6-2, første og annet ledd	GK	8 287	6 058	14 345	6 409	20 754
11	elever med rett til annen målform enn kommunens hovedmål og der dette fører til ekstra ressurser til undervisning for en elev/elevgruppe, jf. opplæringsloven § 2-5	GK	44 411	26 686	71 097	3 040	74 137
12	finsk som andrespråk jf. opplæringsloven § 2-7	GK	3 245	2 859	6 104	2 348	8 452
13	tegnspråk jf. opplæringsloven § 2-6	GK	20 002	15 493	35 495	12 131	47 626
14	punktskrift jf. opplæringsloven § 2-14	GK	3 033	3 125	6 158	3 308	9 466
15	oppdeling til målform eller samisk for de som har ekstra klasse etter § 2-5 og § 6-2 annet ledd (i bruk til og med skoleåret 2012-13)	GK	0	0	0	0	0
16	oppdeling til samiske språkalternativer (i bruk til og med skoleåret 2012-13)	GK	0	0	0	0	0
17	Sum årstimer til spesialundervisning og særskilt språkopplæring (linje 4..16)	GK	2 715 165	2 828 927	5 544 092	2 710 606	8 254 698
18	Sum årstimer til ordinær undervisning (linje 3 minus 17)	GK	11 821 723	8 550 417	20 372 140	8 398 091	28 770 231

$$100\% * 8.490.513 / 37.024.929 = 22,93\%$$

+ tilsvarende timer i friskolene for kommunene betaler jo for disse = 8.490.513

Tilsvarende prosent i 2020 var på 23,65%

Diagrammet viser fordelingen av gjennomsnittsskolen fra hver kommune i Norge i 2020

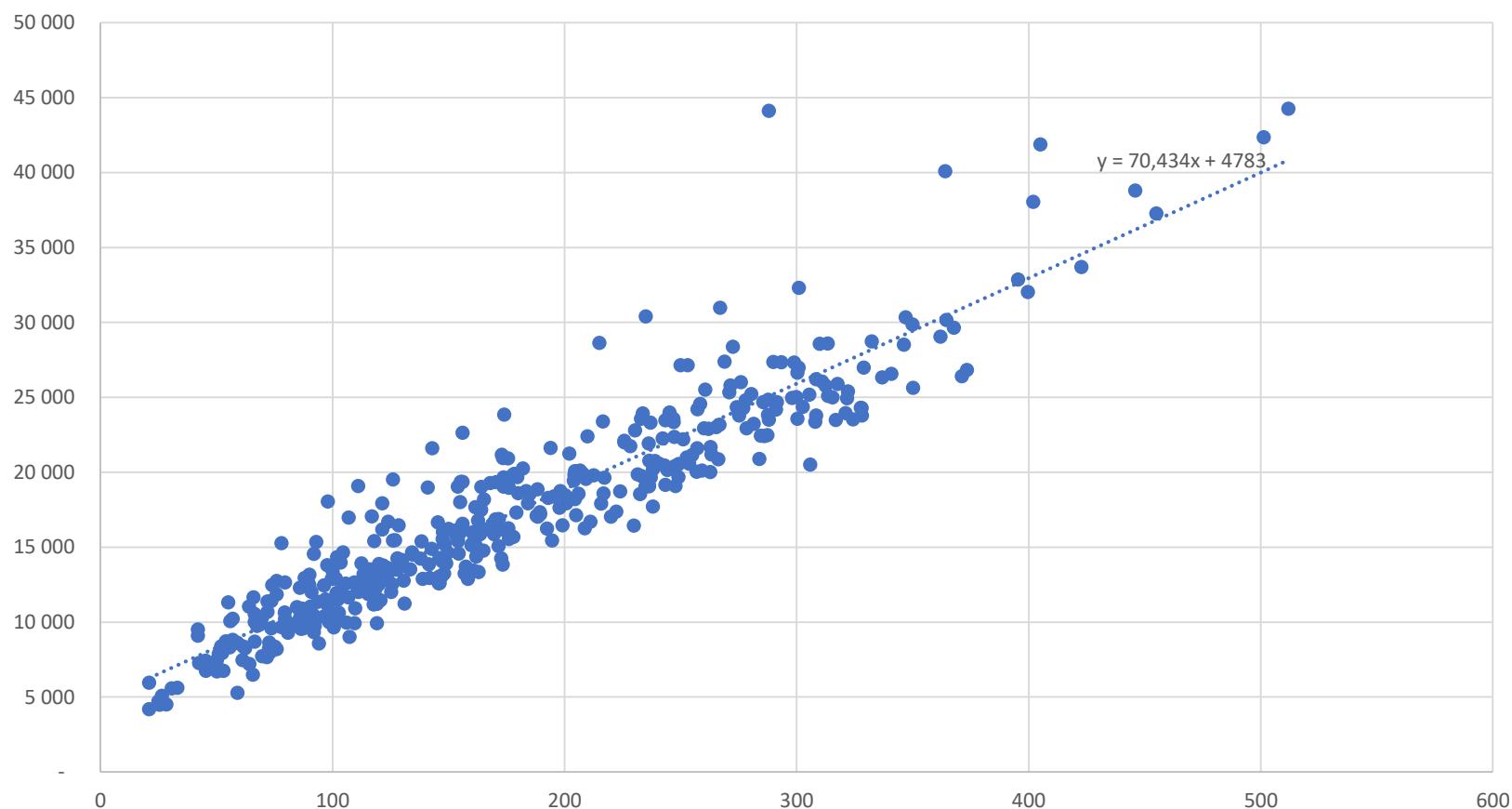

Plott av grunnlag for 2020

Dette er en forenklet beregning – bare en rett linje

$Y = 70,434 X + 4783$ betyr at kostnadene øker med 70.434,- kr / elev og alle skoler burde ha 4,783 mill. kr som grunnfinansiering.

Dette er ikke vårt forslag til ny beregningsmodell, men en robust måte å håndtere tallmaterialet på.

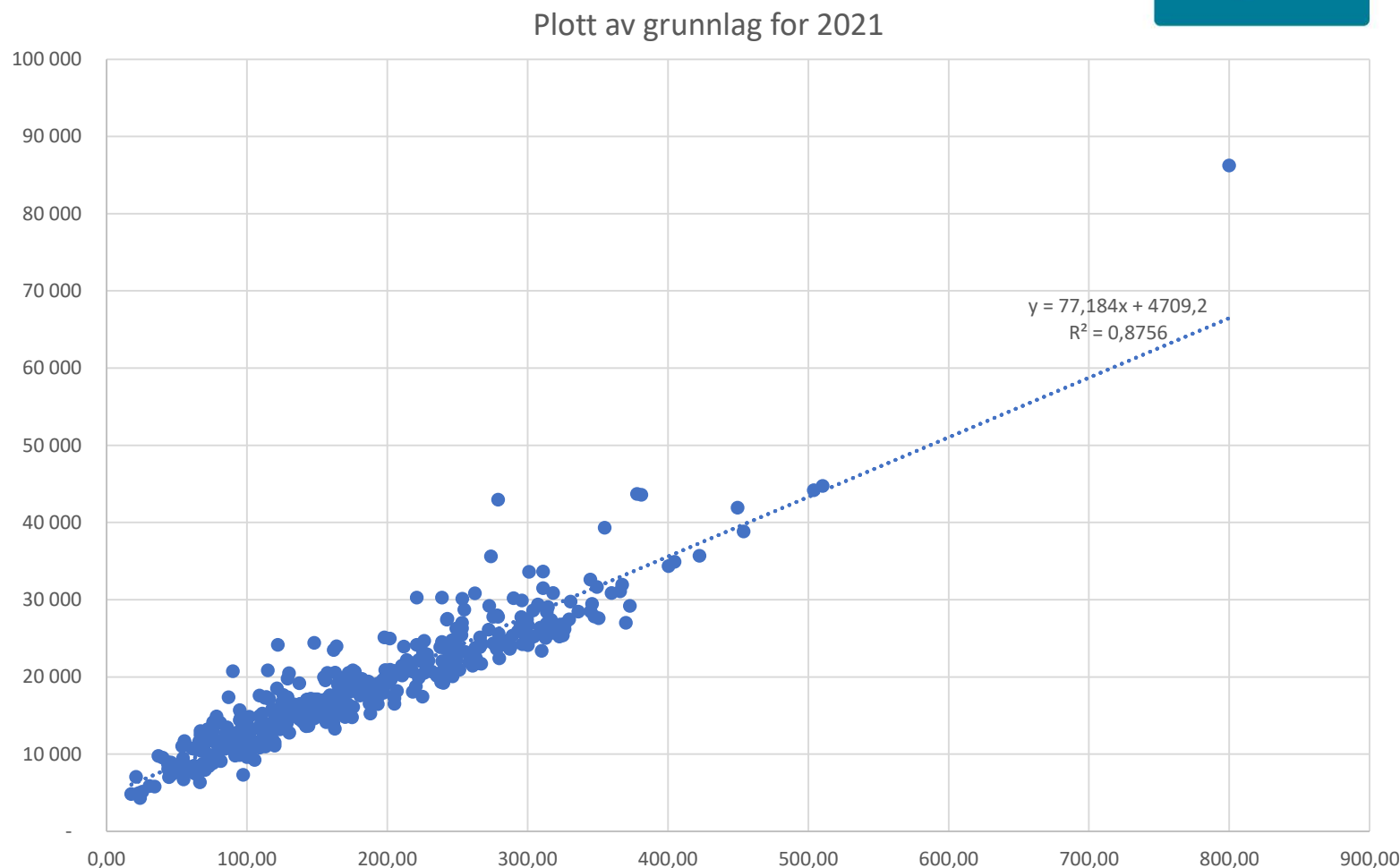

Diagrammet viser fordelingen av gjennomsnittsskolen fra hver kommune i Norge i 2021

Kostnadene øker med **77.184,-** kr / elev (10% mer enn i 2020) og alle skoler burde ha 4,709 mill. kr som grunnfinansiering (litt mindre enn i 2020).

NB. Det er ikke foretatt justering for lønns- og prisvekst og justert for SPK

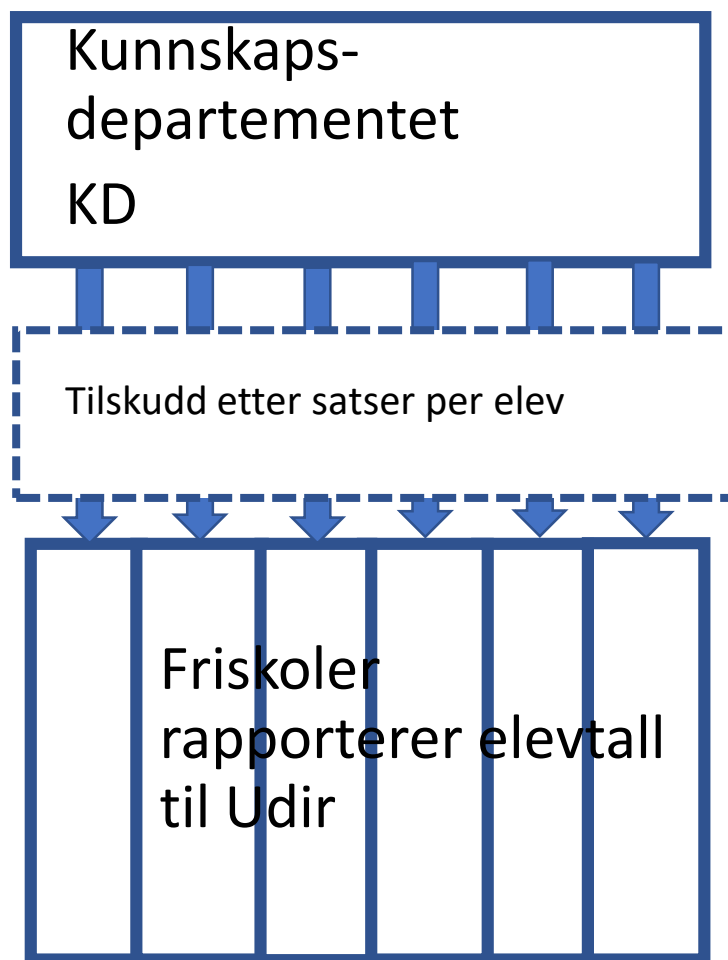

Tekst	år	prosent	Sats	Antall timer totalt	Prosent timer til fradrag	Totale kostnader i grunnlaget i 1.000 kr	Antall elever i off skole	Timepris for underv	Ordinære timer tot. per elev
		Prosent	Sats						
Per elev snitt			107 895,67						
Lønns og pris	18 - 19	2,90 %	3 128,97						
	19 - 20	3,20 %	3 552,79						
Endring SPK	18 - 20	-0,31 %	256,66						
Lønnsandel		72,26 %							
2020			114 320,77	36 358 459	23,65	53 596 824	610 908	1 474,12	45,44
Per elev snitt			115 156,65						
Lønns og pris	19 - 20	3,20 %	3 685,01						
	20 - 21	3,20 %	3 802,93						
Endring SPK	19 - 21	-1,70 %	1 506,59						
Lønnsandel		72,26 %							
2021			121 138,00	37 024 929	22,93	56 439 597	609 153	1 524,37	46,84
Endring prosent			5,96	1,83	-3,04	5,30	-0,29	3,41	3,09

DETTE ER VÅRT KRAV

- *Vi mener derfor at satsene for grunnskoler for 2020 burde korrigeres med 6% og ikke 3,2%. Dette medfører at frittstående grunnskoler er underfinansiert med 85 mill. kr i årets budsjett. Siden det er bevilget 15 mill. kr til oppfylld lærernorm for frittstående skoler, er det behov for 70 mill. kr i budsjettet og at satsene fra 2020 reguleres med 6%.*

Tilskudd til **frittstående videregående skole** følger en helt annen modell

- Ulike studieprogram føres på hver sin funksjon i KOSTRA, 521 til 533. SSB foretar beregning av kostnader per elev.
- Beregner kostnader per elev for funksjonene:
 - 520 ped. Ledelse og fellesutgifter
 - 515 skoleforvaltning
 - 510 skolelokaler og internat
- Fradrag for inntekter på de samme funksjonene
- Fradrag for avskrivninger på 515 og 510 = sum landet / sum elever i vgs
- Korrigering for endringer i pensjonskostnader og prisstigning.

Steg 1 –
Rapport fra
SSB kostander
per program
og elev

Gjelder alle programmer

Funksjon	Beløp i kroner per elev
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 510 skolelokaler	33 854
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 515 skoleforvaltn	17 011
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 520 ped.ledelse,	19 953
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 521 Studiespesial	70 924
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 522 Bygg- og anle	108 987
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 523 Elektrofag	104 829
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 524 Design og hån	110 208
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 525 Restaurant- o	129 148
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 526 Helse- og opp	90 371
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 527 Idrettsfag	81 598
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 528 Teknikk og in	111 396
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 529 Musikk, dans	127 061
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 530 Medier og kom	76 843
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 531 Naturbruk	165 435
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 532 Service og sa	106 023
Korr bto driftsutg inkl kjøp fra egne foretak og IKS per elev 533 Kunst design og arkitektur	77 278

Steg 2
Summering
for hvert
program

Korr brt driftsutgifter	Funksjon	Per elev
studeieprogram (studspes)	521	70 924
ped ledelse og fellesutg.	520	19 953
skoleforvaltning	515	17 011
skolebygg	510	33 854
Andre salgs og leieinntekter		
studeieprogram (studspes)	521	- 267
ped ledelse og fellesutg.	520	- 236
skoleforvaltning	515	- 299
skolebygg	510	- 630
SUM		140 310

Steg 3 –
 korrigering for
 avskrivning
 2 026 211 000
 kr / 174 492
 elever = 11
 612 kr/elev

Ukorrigert sats Spesial
Minus
Avskrivninger
=
Korrigert sats 2019 nivå
Pluss

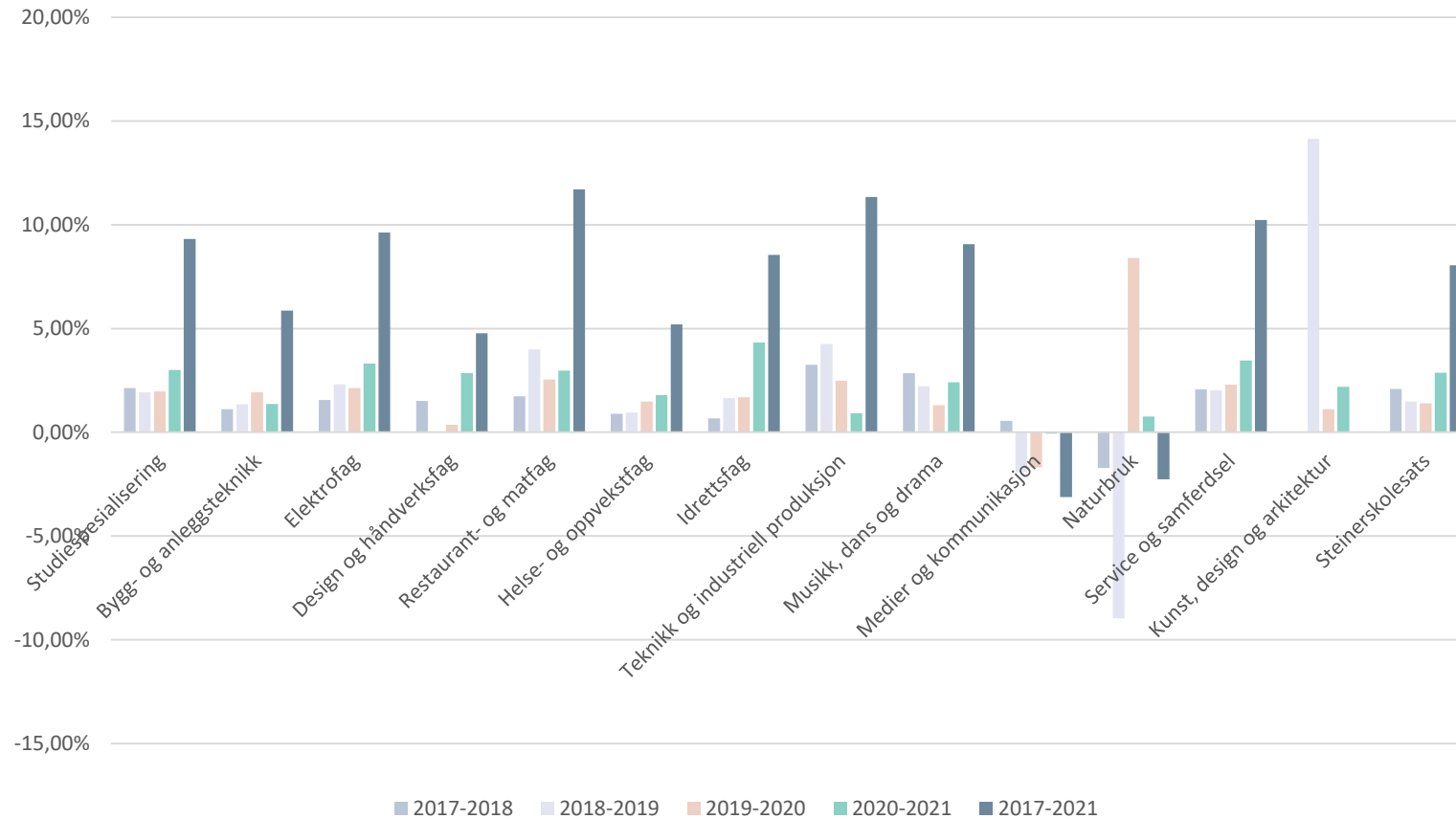
Friskoler med SPK-medlemskap går ned 1,75 %. Årsaken til den sterke nedgangen for offentlig skole skyldes i følge SPK at man har gått over til HENDELSESBASERT premieberegning. Det gjelder kommuner og fylkeskommuner og ikke friskoler.

	SPK-premie vgs	Diff 2 år	
2017	12,05		132 816,8150
2018	13,19		4 250,1381
2019	13,56	-1,51	137 066,9531
2020	12,95	0,24	
2021	10,08	3,48	-3 309,3039
=			
Korrigert sats 2021 nivå			133 757,6492
Avrundet sats 2021			133 800

Utdanningsprogram Kunnskapsløftet	Satser
Studiespesialisering	133 800
Bygg- og anleggsteknikk	171 400
Elektro og datateknologi	168 600
Design og håndverk	173 400
Restaurant- og matfag	187 100
Helse- og oppvekstfag	153 900
Idrettsfag	144 800
Teknologi- og industrifag	174 800
Musikk, dans og drama	191 300
Medier og kommunikasjon	140 000
Naturbruk	198 800
Service og samferdsel	170 300
Kunst, design- og arkitektur	140 100
Håndverk, design og produktutvikling	173 400
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	173 400
Salg, service og reiseliv	170 300
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	173 400
Steinerskole, studiespesialisering	150 400

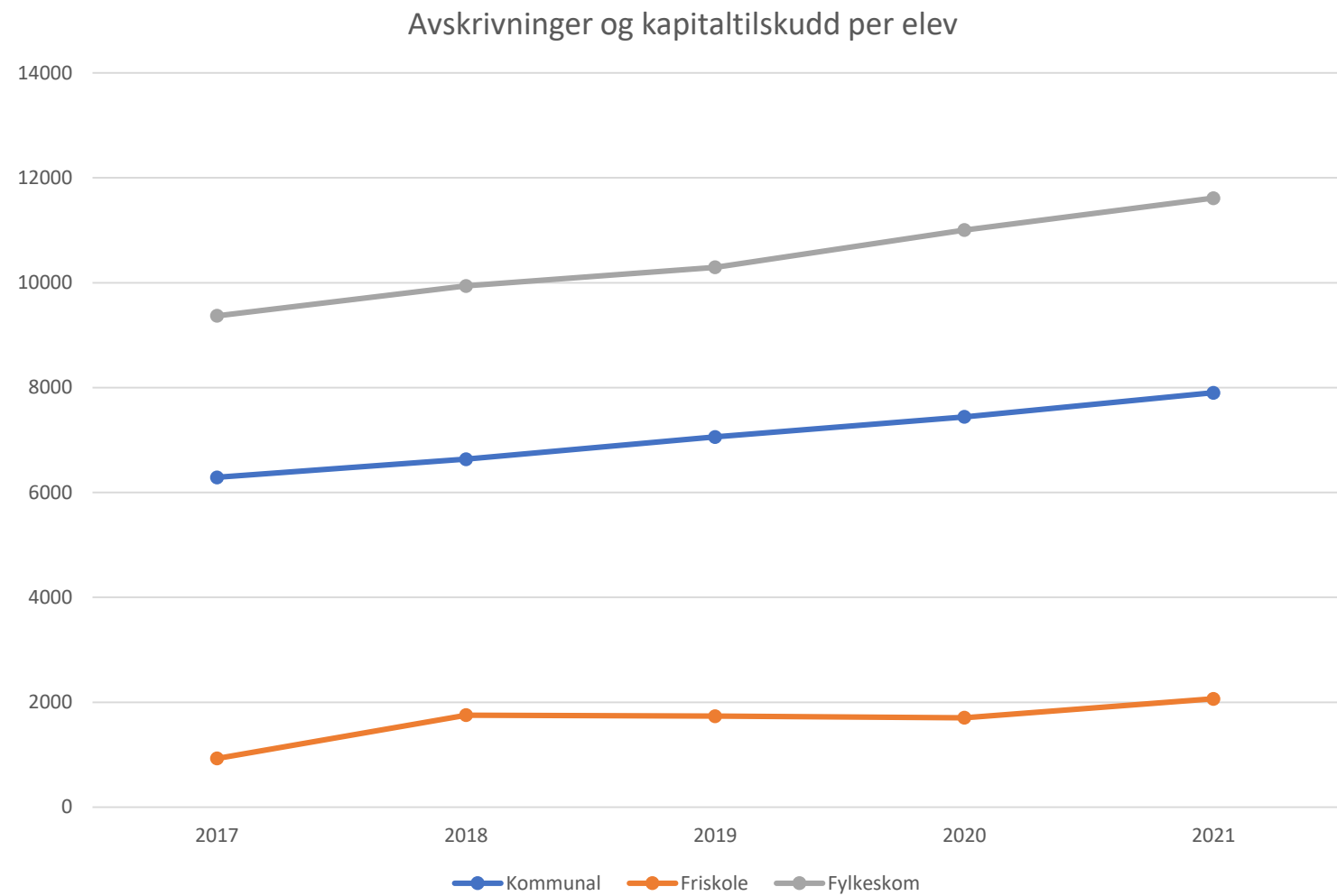
Prosentvis endring i satsene i perioden 2017-2021

Utvikling i avskrivninger i off. skole.

BUSJETTÅR for friskolene	2017	2018	2019	2020	2021
(1.000 kr)	3.782.908	4.020.443	4.296.997	4.546.218	4.811.106
Endring i %		6,3 %	6,8 %	5,7 %	5,8 %
Antall elever i off. skole	601619	606071	608760	610510	608775
Avskrivning / elev i off. skole	6.287,- kr	6.634,- kr	7.058,- kr	7.442,- kr	7.903,- kr
Endring per elev i off. skole		347,- kr	424,- kr	384,- kr	461,- kr
Kapitaltilskudd per friskoleelev	928,- kr	1.754 kr	1.733 kr	1.705 kr	2.065,- kr
Endring per elev i friskoler		826 kr	- 21 kr	- 28 kr	360 kr

Endringene i
avskrivninger
og
kapitaltilskudd
2017 - 2021

Hva er viktige forutsetninger

- At kommunene faktisk følger reglene i KOSTRA
- At de riktige tallene fra KOSTRA er hentet inn
- At beregningen gir et reelt grunnlag for 85% av gjennomsnittlige utgifter.
 - Spesialundervisning
 - Avskrivninger
 - Eierkostnader er holdt utenfor
 - Skjulte kostnader på andre funksjoner i KOSTRA

